

NO SIGUEM CAPGROSSOS

No és que de cop i volta m'hagi agafat el rampell d'escriure però recordo haver llegit quelcom a l'últim número de la revista Garbuix que m'ha fet venir ganes de buidar el pap.

Estaria bé, per situar-nos una mica en el context que vull tractar, analitzar així per sobre (quatre ratlles), una expressió que ben segur l'heu sentit anomenar moltes vegades. Em refereixo a l'expressió "cultura popular". Si ens centrem en la literalitat d'aquests dos mots podríem definir-la com el conreu dels coneixements del poble, atesos pel poble i adequats per al poble. Cert és que hi hauríem d'afegir un component de folklore i tradició per dotar-la del contingut que realment solem donar-li cada cop que ens hi referim. Sigui dit, que per mi, aquest component no és pas el principal ni el més rellevant, sóc més partidari de posar el pes i la importància en el factor POPULAR. És a dir, en la noblesa que el propi mot defineix, defugint així d'aquesta nova i vulgar expressió anomenada "societat civil" imposada darrerament per totes les elits del país, ja sigui degut al pànic o al pudor que la força del mot POBLE representa tal com sempre l'hem entès i anomenat.

Dit això, anem al gra d'allò que us deia de buidar el pap. La revista Garbuix ens ha informat aquest estiu del naixement d'una nova entitat i d'uns nous personatges al municipi. Sí, sí, els Gegants de Les Franqueses. Aquesta bona nova, per si mateixa, ja és una bona notícia. No tant pel fet de tractar-se d'uns gegants sinó per la qüestió, no pas menor, d'on sorgeix la idea. Del poble i per al poble. També és d'agrair que l'Ajuntament s'hagi decidit a finançar tal dispendi sempre que no acabi instaurant-se en un modus vivendi aquell tipus de subvenció que les administracions acostumen a utilitzar per atenuar la llibertat d'expressió i d'acció popular.

Abans d'aprofundir en el patogen món de la fal·lera gegantera m'agradaria comentar el que jo veig com una disfunció d'inici o digueu-li anomalia de criteri. El fet de crear uns gegants basant-se en els principis territorials del petit imperi franquesí em preocupa, i força. Per què no crear els gegants de Corró si la iniciativa té l'origen en la pròpia gent de Corró? Sempre he pensat que Corró d'Avall té prou potencial per crear teixit cultural i associatiu de nivell i exclusiu del seu propi poble però que moltes vegades la seva gent es veu obligada a tragar una motxilla molt feixuga carregada amb la capitalitat de no sabem massa ben bé què. No voldria entrar ara en un debat identitari però deixeu-me dir com a maratenc que sóc, tenir la sensació que per exercir de capital, Corró d'Avall viu instal·lada ocasionalment en la política del "bombo i platillo" i atorga a certs models de festa elements basats en l'espectacularitat que van en detriment del sentit autèntic que pertoca. Posem d'exemple la cavalcada de Reis. Quin valor essencial aporta a la festa el vol i l'estridència d'un helicòpter a la màgica nit de Reis?

Sempre és bo reflexionar adoptant una postura crítica i alhora constructiva. Per tant, seria bo donar a la creació dels nous gegants la oportunitat immillorable d'esdevenir

un autèntic element cultural del poble, dotar-los de sentit i també de dignitat. Fa gairebé més de vint anys que rondo el país fent seguici en el món de la cultura popular, ja sigui des d'una posició estrictament contemplativa o participant activament de la part musical. Per mi, aquest fet ha estat una grata experiència. Tanmateix, també m'ha tocat viure escenes patètiques i demencials. Veure gegants estavellats i partits literalment en mil bocins degut a la follia col·lectiva causada per una eixordadora dissonància musical portada a l'extrem, no és que diguem una causa d'orgull cultural. L'espectador no mereix aquesta falta de respecte i l'instrument en qüestió, en aquest cas la gralla, el maltractament sistemàtic perpetrat per una sèrie d'energúmens talibans del soroll. Sé que sols sóc un pobre músic de carrer, però si un consell puc donar és el de fugir a corre-cuita d'aquests circuits geganters pensats per enderrocar tots els fonaments de la cultura popular que s'han construït durant segles. No val la pena participar en cercaviles on el símbol més preuat de la festa és alçar el braç amb un porró curull de vi calent.

Començar amb bon peu ajuda a prevenir les inèrcies negatives que es presenten al llarg del temps. En el món de la cultura no professional és fàcil deixar-se caure en el desànim quan no reps el suport institucional i de la gent necessari, instal·lant-se així un estat de mediocritat moltes vegades inconscient. Per això mateix, és de vital importància cuidar tots els aspectes de la festa, tant els que fan referència a la participació del poble com els estrictament protocol·laris d'una colla ja sigui de gegants, bastoners, diables, etc... Així com tots els elements festius, tant els de la pròpia indumentària com el ball i la música, essent aquests darrers fonamentals. Pel que fa a la música seria molt recomanable intentar evitar, de totes totes, els curssets per aprendre a tocar la gralla (o altres) en tres o quatre setmanes. Són un producte digne del Tele-Tienda, una estafa en tota regla, un negoci tòxic que ha causat estralls i ha instaurat un llarg període de decadència cultural en el si de la fal·lera gegantera i en molts altres àmbits de la cultura popular. Potser buscar la complicitat de l'Escola Municipal de Música podria ajudar a solucionar aquests problemes.

Fóra bo no confondre cultura amb esnobisme, festa amb *paxanga* i música amb soroll. Seguint aquesta regla de tres estic convençut que la nova iniciativa que se'ns presenta funcionarà com un rellotge i ens guardarà mai de veure els Gegants de Les Franqueses passejar en barca pels llacs del Falgar o desfilar sota un sol de justícia, entre hamburgueses del McDonal's, pel polígon del Ramassar.

Coses com aquestes les he patit en pròpia pell. No gaire lluny d'aquí, en aquesta glamurosa comarca precisament.

Visca la Cultura Popular!

Jordi Rosàs Rodoreda